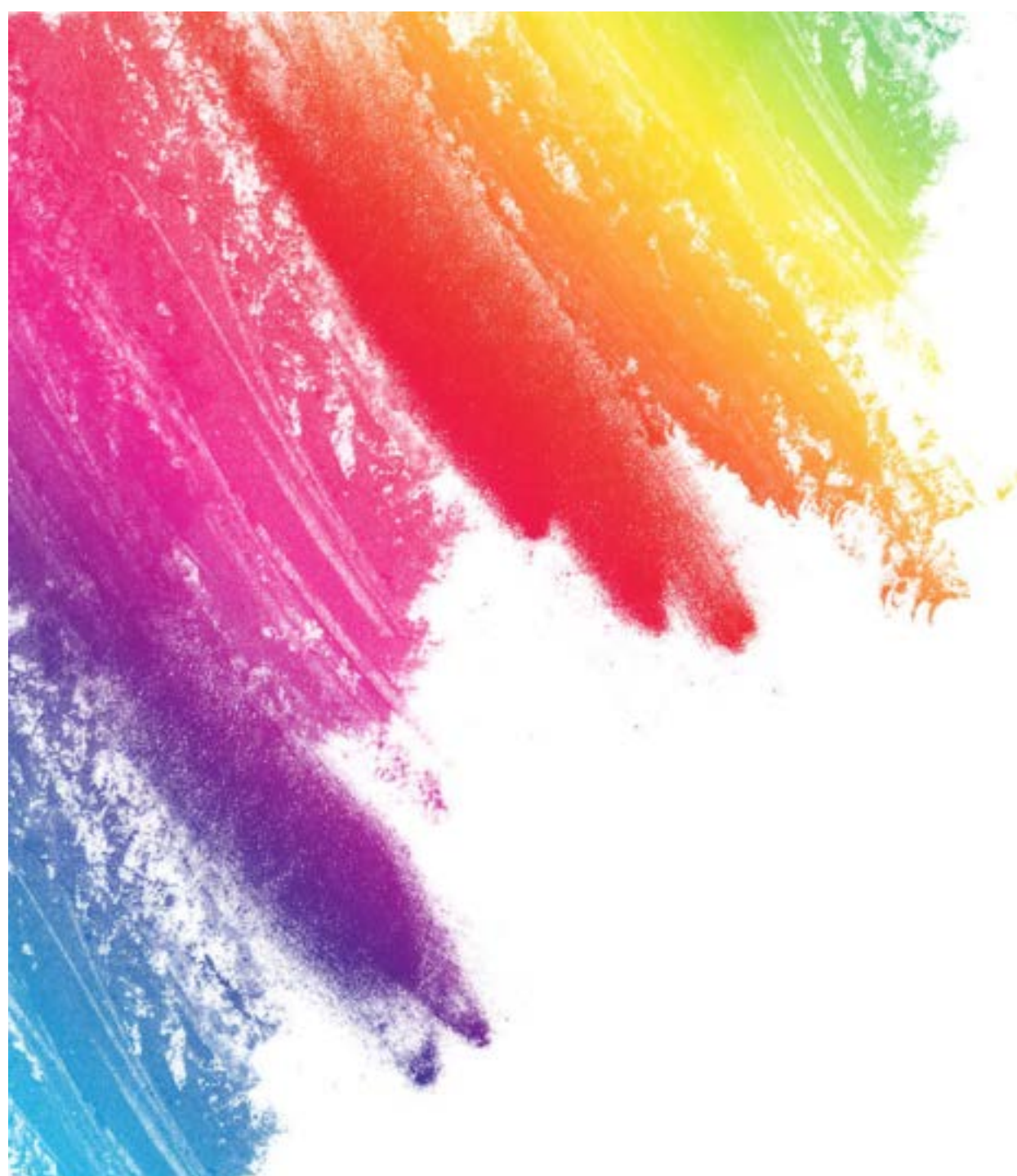
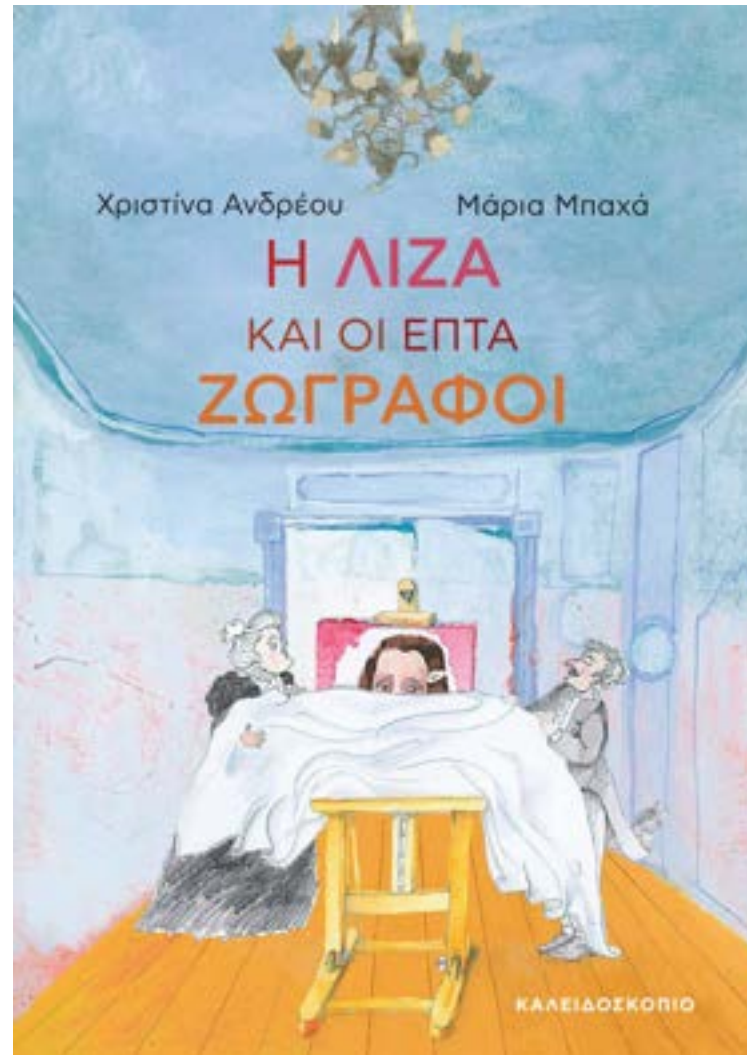

Τέχνη & Παρατηρητικότητα

Εισήγηση: Χριστίνα Ανδρέου

Η Λίζα και οι Επτά Ζωγράφοι, Εκδ. Καλειδοσκόπιο

Όπου, μετά από 12.447 ζωγράφους, έφτασε στο παλάτι ο Χουάν, στη μέση της νύχτας. Ο βασιλιάς Σπύρος, με τις πιτζάμες του και μάτια γεμάτα απόγνωση, τον κοίταξε σαν να ήταν η προπροτελευταία του ελπίδα για να αποσπάσει από τη Λίζα ένα τόσο δα χαμόγελο.

Ο **Χουάν** ένωθε εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του. Θα ζωγράφιζε την πριγκίπισσα με τὰ μάτια ενός μικρού παιδιού. Σαν ένα αστέρι δίπλα στο μπλε μισοφέγγαρο εκείνης της όμορφης βραδιάς.

Μα η Λίζα είχε άλλα σχέδια...

- Η έννοια του χρόνου για τα παιδιά σχετίζεται αποκλειστικά με το παρόν. Το παρελθόν και το μέλλον είναι έννοιες μη αντιληπτές στην παιδική ψυχοσύνθεση.
- «Δεν μπορούμε να εκπαιδεύσουμε, εάν εμείς οι ίδιοι δεν επανεκπαιδευτούμε.»

Martha Harris

Ευεργετικές ιδιότητες της Τέχνης στη ζωή των παιδιών

- Ανάπτυξη κριτικής σκέψης
 - Αισθητική ανάπτυξη
- Εξοικείωση με οικουμενικές πολιτιστικές αξίες
 - Καλλιέργεια της συγκέντρωσης
 - Δεξιότητα της παρατηρητικότητας
- Ενδυνάμωση της φαντασίας και της δημιουργικότητας

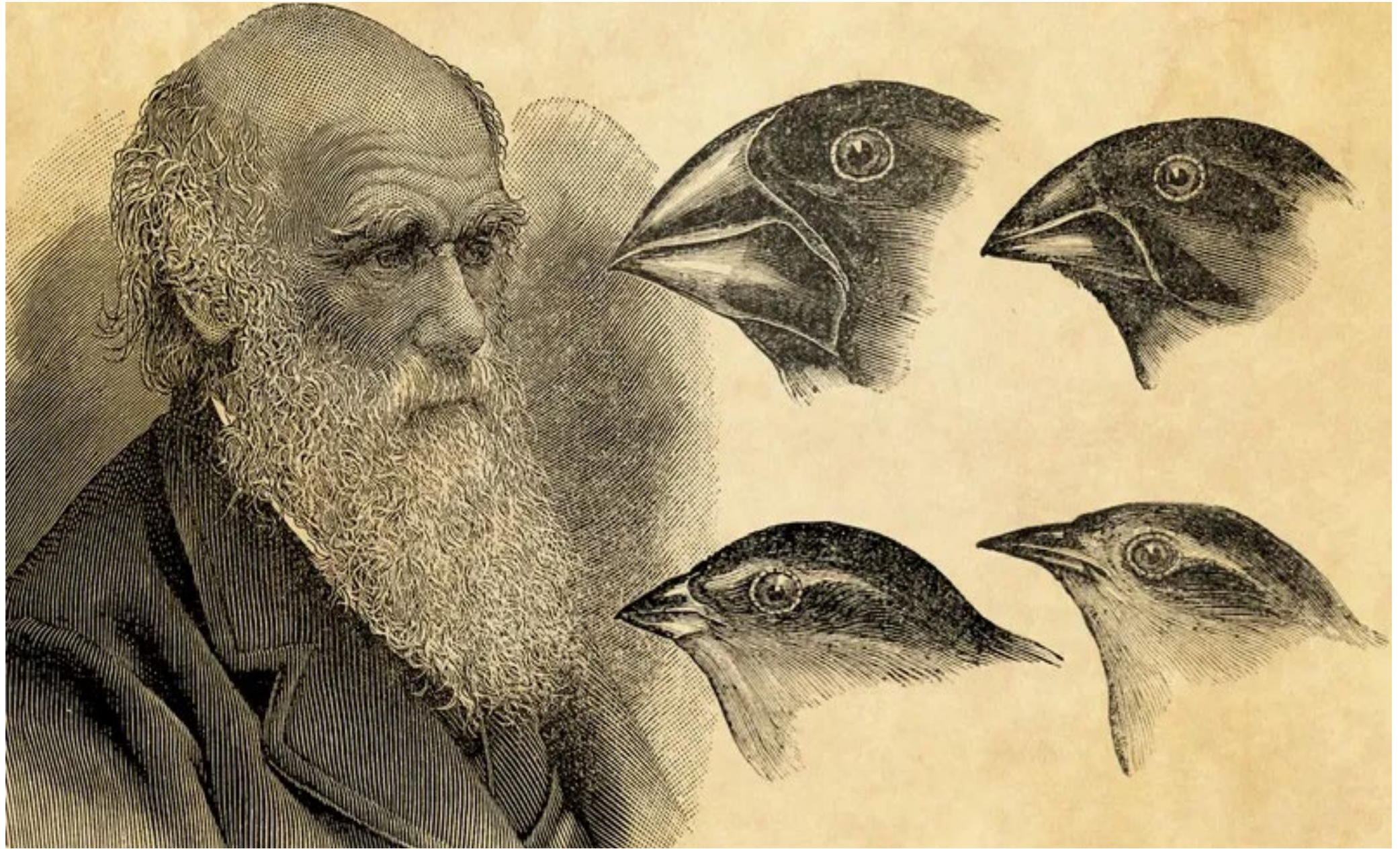
Παρατηρώντας ένα έργο τέχνης...

- Παρατηρώ και εστιάζω σε ένα πράγμα, χωρίς να με αποσπούν άλλες σκέψεις και το περιβάλλον.
 - Τονώνω τη μνήμη μου.
 - Βελτιώνω την ικανότητα επεξεργασίας πληροφοριών γρήγορα και με ακρίβεια.
- Ενθαρρύνομαι να χρησιμοποιώ τη φαντασία μου για να εξηγή τα πράγματα.
 - Ενθαρρύνομαι να είμαι δημιουργικός.

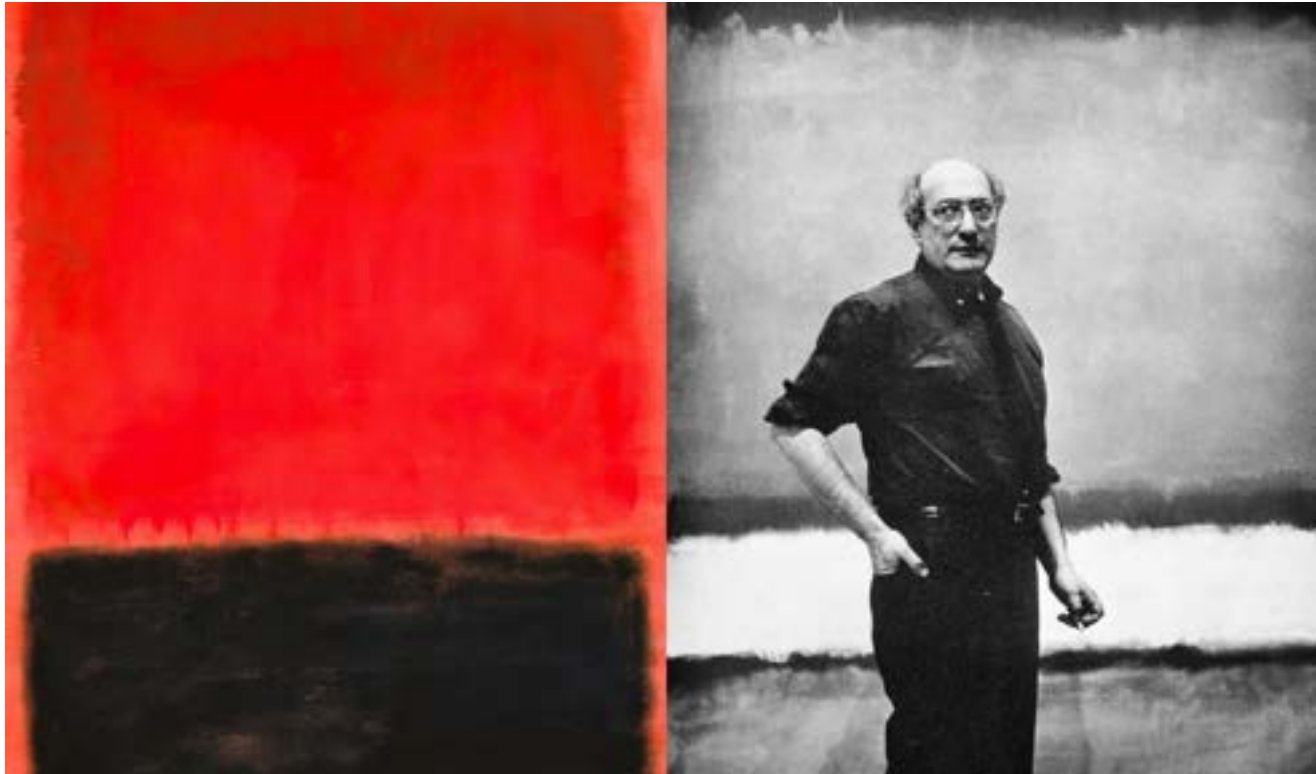

Οι καλλιτέχνες πρέπει να είναι αληθινές ανθρώπινες υπάρξεις για τα παιδιά, όχι μυθικοί χαρακτήρες...

«Δείξτε στους μαθητές ότι η τέχνη είναι ένας οικουμενικός τρόπος έκφρασης, θεμελιώδης όπως η ομιλία ή το τραγούδι»

Μαρκ Ρόθκο

Χρόνια πολλά Δάφνη από
την Κωνσταντίνα

3 Δράσεις: τέχνη και Παρατηρητικότητα

Δράση 1^η

Δείξτε στα παιδιά το πορτραίτο της Μόνα Λίζα και τις χιλιάδες παραλλαγές του. Προτρέψτε να σκεφτούν μια δική τους παραλλαγή, να πειράξουν το πρωτότυπο, γιατί αποδομώντας κάτι έρχομαι πιο κοντά σε αυτό, εξοικειώνομαι!

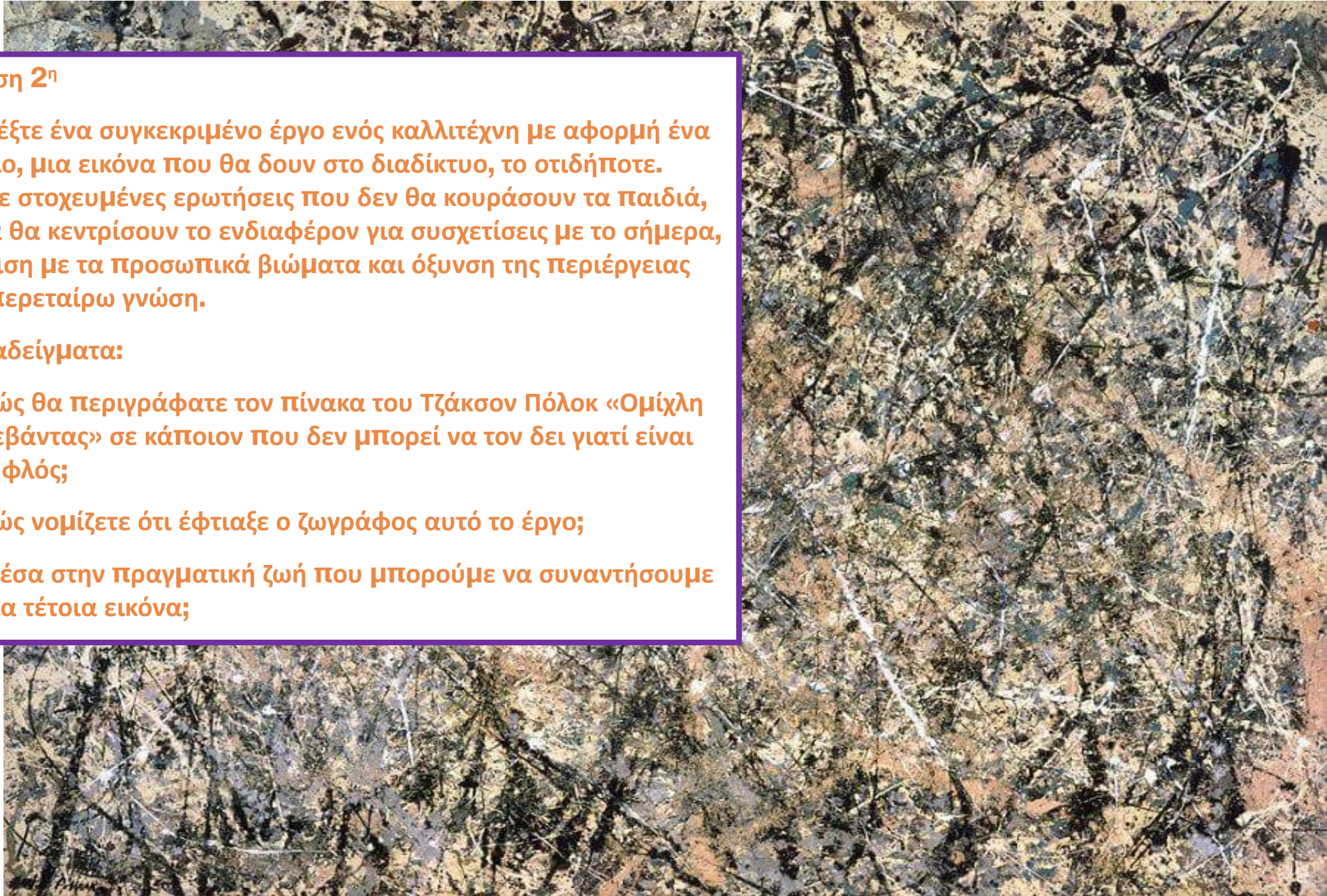

Δράση 2^η

Επιλέξτε ένα συγκεκριμένο έργο ενός καλλιτέχνη με αφορμή ένα βιβλίο, μια εικόνα που θα δουν στο διαδίκτυο, το οτιδήποτε. Κάντε στοχευμένες ερωτήσεις που δεν θα κουράσουν τα παιδιά, αλλά θα κεντρίσουν το ενδιαφέρον για συσχετίσεις με το σήμερα, ταύτιση με τα προσωπικά βιώματα και όξυνση της περιέργειας για περαιτέρω γνώση.

Παραδείγματα:

- Πώς θα περιγράφατε τον πίνακα του Τζάκσον Πόλοκ «Ομίχλη Λεβάντας» σε κάποιον που δεν μπορεί να τον δει γιατί είναι τυφλός;
- Πώς νομίζετε ότι έφτιαξε ο ζωγράφος αυτό το έργο;
- Μέσα στην πραγματική ζωή που μπορούμε να συναντήσουμε μια τέτοια εικόνα;

Δράση 3^η

Δοκιμάστε να δείξετε τη Μόνα Λίζα του Λεονάρντο να Βίντσι στα παιδιά και μια αυτοπροσωπογραφία της Φρίντα Κάλο και πείτε να εντοπίσουν τις διαφορές. Το κλασικό παιχνίδι βρες τις διαφορές! Να παρατηρήσουν πολύ μέσα στο έργο. Και να εντοπίσουν εν τέλει ότι η Φρίντα έχει τα μεγάλα χαρακτηριστικά της φρύδια, ενώ η Μόνα Λίζα δεν έχει καθόλου φρύδια!!! Ο λόγος είναι εξηγήσιμος...

Η αφιέρωση χρόνου για να κοιτάξουμε μια εικόνα ενός διαχρονικού έργου τέχνης μπορεί να καλλιεργήσει στα παιδιά από νωρίς τη δεξιότητα της παρατήρησης και της παρατηρητικότητας πάνω στα πράγματα, τον πυλώνα για τη μελέτη και τη σπουδή κάθε θεωρητικής ή θετικής επιστήμης, αλλά και της ίδιας της ζωής. Η φυσική ροπή των παιδιών προς την τέχνη είναι και ένας τρόπος για να τους μιλήσουμε και για πολλά άλλα πράγματα, που δεν θα μπορούσαμε με κάποιο άλλο μέσο.

«Απομακρύνομαι...» μου 'χε πει κάποτε μια φίλη, «...δε θα πει χάνομαι. Θα πει δίνω χώρο. Θα πει κοιτώ τα πράγματα από μια άλλη σκοπιά -παρατηρώ. Ναι. Παρατηρώ. Πόσες λεπτομέρειες χάνει μια φευγαλέα ματιά; Πόσες στιγμές καίγονται όταν δεν δίνεις σημασία; Θες από βιασύνη; Από περιφρόνηση; Γι' αυτό αποστασιοποιήσου. Παρατήρησε.»

Να μην κοιτάς, λοιπόν, μα να παρατηρείς.

Γιατί η παρατήρηση έχει διάρκεια.

Κι η διάρκεια είναι πάθος.

Η διάρκεια είναι πάθος.

Ένα πάθος που σιγοκαίει.

Σύμφωνοι χωρίς φλόγες αφού τις καταπίνει.

Αλλά και χωρίς καπνούς. Με λιγότερη στάχτη.

Δεν κορώνει μου λες. Ούτε κρυώνει.

Αντιθέτως κρατάει ζωντανή τη φωτιά.

Έστω τη σπίθα. Είναι κάτι και αυτό.

Είναι πολύ. Είναι αυτό που μας λείπει.